

F. t. l. vedr. prisdæmpende aftaler.

Bemærkninger til lovforslaget.

Regeringen finder det påkrævet, at det indgreb, der sker på overenskomstområdet og dyrtidsreguleringsområdet, modsvares af indgreb med sigte på at stabilisere pris- og avanceudviklingen i erhvervslivet både for produktion, handel og tjenesteydelser, herunder liberale erhverv. Et avancestop inden for disse erhvervsområder findes bedst at kunne tjene dette formål. Regeringen må lægge vægt på gennem indgreb i advancedannelsen at bidrage til fremme af den økonomiske stabilisering.

Regeringen er samtidig opmærksom på, at et bruttoavancestop som en generel foranstaltning i den foreliggende situation kan få uheldige virkninger for konkurrencen og hermed for beskæftigelsen inden for de berørte erhverv. Den i lovforslaget indeholdte mulighed for handelsministeren til at undtage vare- og ydelsesområder fra lovens bestemmelser og til eventuelt at betinge en sådan undtagelse af, at der indgås en aftale om anvendelse af normer for pris- og avancefastsættelsen, tager sigte på at afbøde denne risiko ved på betydende områder at få den stift virkende regulering erstattet af mere smidigt virkende indgreb. Det vil herved blive muligt at tage hensyn til de pågældende erhvervsområders særlige situation.

Til § 1.

Hovedbestemmelsen i denne paragraf er, at virksomheder, herunder andelsforetagender (f. eks. andelsslagerier og mejerier m. v.) inden for industri, handel og håndværk ikke må beregne højere bruttoavancer end umiddelbart før den 3. december 1974.

Baggrunden for bestemmelsen i stk. 3 er, at det er fundet rimeligt at tillade virksomhederne i bruttoavancerne at indregne omkostningsstigninger som følge af lønstigninger, som de er overenskomstmæssigt forpligtet til at afholde.

Ved bestemmelsen i stk. 4 inddrages transportydelse og tjenesteydelser, herunder liberale erhverv under loven. Loven omfatter således tjenesteydelser, der præsteres af selvstændige erhvervsdrivende og ikke som led i et ansættelsesforhold.

Til § 2.

Bestemmelsen i denne paragraf tilgodeser de samme hensyn som nævnt ovenfor under bemærkningerne til § 1, stk. 3.

Til § 3.

Bestemmelsen i denne paragraf, som indebærer, at offentlige ydelser inddrages under avancestopet,

er fundet nødvendig under hensyn til de offentlige ydelsers store betydning for omkostningsdannelsen og prisudviklingen.

Til § 4.

Bestemmelsen i denne paragraf udstrækker området for bruttoavancestopet til også at kunne anvendes på videresalgspriser eller -avancer, som fastsættes af tidligere led i omsætningen. Sådan prisfastsættelse — bruttopriser — har fundet betydelig udbredelse inden for forskellige vare- og brancherområder, og de således fastsatte priser følges i betydeligt omfang af detailhandelen. Såfremt de i bruttopriserne indeholdte avancer kunne fastsættes frit, ville der bestå risiko for, at den enkelte handlende ved at følge disse avancer, som ikke tager hensyn til hans individuelle omkostningsforhold, ville komme til at overtræde avancestoploven, og det er derfor fundet rimeligt også at gribe ind over for sådanne vejledende priser og avancer.

Til § 5.

Ved den dispensationshjemmel, som er indføjet i stk. 2, er der givet monopoltilsynet mulighed for at afbøde urimelige virkninger af avancestopet. Ved denne bestemmelse er tillige tænkt på områder, hvor lovforslagets bestemmelser under hensyn til varens eller ydelsens karakter vanskeligt kan praktiseres, f. eks. hvor priserne fremkommer ved auktion eller licitation. Endvidere kan nævnes omsætning af kunst og antikviteter.

Til § 6.

Denne bestemmelse er sammenfaldende med bestemmelser i tidligere prislovgivning og er nødvendig for at give monopoltilsynet rimelige muligheder for at udøve en effektiv kontrol.

Til § 9.

Bestemmelsen giver handelsministeren mulighed for at undtage fra loven, når de nævnte, væsentlige, samfundsmæssige hensyn gør det påkrævet, at der tilvejebringes en mere fleksibel ordning end et avancestop. Efter stk. 2 kan handelsministeren gøre en sådan undtagelse betinget af, at der træffes aftale med erhvervsorganisationer om anvendelse af normer for pris- eller avancefastsættelsen, og det forudsættes, at det normalt gøres til en betingelse for en undtagelse, at en sådan aftale indgås. Sådanne aftaler, der vil være af en mere generel karakter, vil kun kunne indgås for større vare- eller ydelsesområder.